

प्रादेशिक पर्यटन विकास योजना
सन २०२४-२५ अंतर्गत प्रशासकीय
मान्यता दिलेल्या कामांना निधी
वितरीत करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक टिडीएस २०२४/०८/प्र.क्र.१७२/पर्यटन-१
मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२,
दिनांक : २० डिसेंबर, २०२४.

- संदर्भ :- १) पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, शासन निर्णय क्रमांक टिडीएस २०२४/०८/प्र.क्र.१७२/पर्यटन-१ दि.२४ सप्टेंबर, २०२४. (नागपूर)
 २) पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, शासन निर्णय क्रमांक टिडीएस २०२४/०८/प्र.क्र.१७२/पर्यटन-१ दि.२४ सप्टेंबर, २०२४. (गोंदिया)
 ३) पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, शासन निर्णय क्रमांक टिडीएस २०२४/०८/प्र.क्र.१७२/पर्यटन-१ दि.२७ सप्टेंबर, २०२४. (नागपूर) (एकूण-३)
 ४) पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, शासन निर्णय क्रमांक टिडीएस २०२४/०८/प्र.क्र.१७२/पर्यटन-१ दि.०७ ऑक्टोबर, २०२४. (नागपूर) (एकूण-२)
 ५) पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, शासन निर्णय क्रमांक टिडीएस २०२४/०८/प्र.क्र.१७२/पर्यटन-१ दि.०९ ऑक्टोबर, २०२४. (नागपूर)
 ६) पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, शासन निर्णय क्रमांक टिडीएस २०२४/०८/प्र.क्र.१७२/पर्यटन-१ दि.२६ सप्टेंबर, २०२४. (वर्धा)
 ७) पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, शासन निर्णय क्रमांक टिडीएस २०२४/०८/प्र.क्र.१७२/पर्यटन-१ दि.३० सप्टेंबर, २०२४. (वर्धा)

शासन निर्णय :-

पर्यटन स्थळांच्या ठिकाणी पायाभूत सुविधा पुरविण्यासाठी प्रादेशिक पर्यटन योजनेतर्गत सन २०२४-२५ मध्ये संदर्भ क्र.१ ते ७ येथील शासन निर्णयान्वये खालील तक्यातील स्तंभ क्र.३ येथे नमूद केल्याप्रमाणे प्रशासकीय मान्यता देण्यात आलेल्या कामांना स्तंभ क्र.४ येथे नमूद केल्याप्रमाणे रु.४५९.१७ लक्ष इतका निधी संबंधित जिल्हाधिकारी यांना वितरीत करण्यास या शासन निर्णयान्वये मान्यता देण्यात येत आहे :-

(रुपये लक्षात)

अ.क्र / जिल्हा	कामे	प्रशासकीय मान्यता	वितरीत रक्कम
१	२	३	४
१) नागपूर	सिध्दिविनायक मंदिर, झिल्पी तलाव, ता. हिंगणा, जि. नागपूर येथील पर्यटन विकास कामे	५००.००	५०.००
२) नागपूर	मोहगांव झिल्पी, तह हिंगणा, जि. नागपूर येथे श्री रेणुका माता मंदिर परिसर विकास कामे	५००.००	५०.००
	एकूण (१ ते २)	१०००.००	१००.००
३) नागपूर	पिठोरी येथील श्री कर्णागढ देवस्थान येथे पर्यटन	३००.००	३०.००

	पायाभूत सुविधांचा विकास करणे, ता. नरखेड, जि. नागपूर		
४) नागपूर	खरबी येथील श्री मुगासाजी माऊळी देवस्थान येथे पर्यटन विकास कामे करणे, ता. नागपूर (ग्रा.), जि. नागपूर	६०.००	६.००
	एकूण (३ ते ४)	३६०.००	३६.००
५) नागपूर	श्री क्षेत्र हनुमान देवस्थान पर्यटनस्थळ नांदा कोराडी येथे पर्यटन निवासाचे बांधकाम करणे, ता.कामठी, जि. नागपूर	१११.००	११.१०
६) नागपूर	भुगाव येथील मुक्तेश्वर मंदिर, बाहुली मोहल्ला येथे मल्टीपर्पज हॉल बांधकाम करणे, ता.कामठी, जि. नागपूर	९१.९१	९.९१
७) नागपूर	भुगाव येथील हनुमान मंदिर देवस्थान चिखली रोड येथे मल्टीपर्पज हॉल बांधकाम करणे, ता.कामठी, जि. नागपूर	४९.९५	४.९९
८) नागपूर	वडोदा येथील शंकर महादेव, विठ्ठल रुख्मीनी देवस्थान, येथे पर्यटनाचे विविध कामे करणे, ता. कामठी, जि. नागपूर	९९.९१	९.९९
	एकूण (५ ते ८)	४३२.७७	४३.२७
९) नागपूर	मौदा येथील श्री चक्रधर स्वामी देवस्थान येथे पर्यटनाचे विकास कामे करणे, ता. मौदा, जि. नागपूर	२००.००	२०.००
१०) नागपूर	देवमुंढरी येथील श्री भवानी माता मंदिर व तलाव येथे पर्यटनाचे विकास कामे करणे, ता. मौदा, जि. नागपूर	२४९.००	२४.९०
	एकूण (१ ते २)	४४९.००	४४.९०
११) नागपूर	श्री महालक्ष्मी जगदंबा संस्थान कोराडी, ता. कामठी येथील अस्तीतवात असलेल्या इमारतीची दुरुस्ती करून विदेशी प्राणी, दुर्मिळ वनस्पती इत्यादी जिवांचे संग्रालय तयार करणे, जि. नागपूर	५००.००	५०.००
१२) नागपूर	Construction of Sabhamandap at sant Kabir Buva Devasthan at Mendaki, Tal. Katol , Dist. Nagpur.	५००.००	५०.००
१३) नागपूर	विठ्ठल रुख्मिणी संस्थान मौजे वंडली, ता. काटोल येथे सभागृह बांधकाम व इतर पर्यटन विषयक कामे	१५०.००	१५.००

निर्बंधना

१४) वर्धा	वर्धा येथील शासकीय आय.टी आय जवळील ऑक्सीजन पार्क परिसरात सौदर्योकरण करणे	२५०.००	२५.००
१५) वर्धा	वर्धा येथील मुक्तांगान परिसरात सौदर्योकरण करणे	२५०.००	२५.००
१६) वर्धा	वर्धा जिल्ह्यातील विविध विकास कामे		
१.	Development work & Beautification in the premises of Eco Park at Pipri (Meghe). Ta & Dist. Wardha	३००.००	३०.००
२.	वर्धा तालुक्यातील पवनार येथील दर्गाह टेकडीकडे जाणाऱ्या रस्त्यावर सिमेंट कॉंक्रीट रस्त्याचे बांधकाम करणे	१००.००	१०.००
३.	वर्धा तालुक्यातील केळझर येथील पौरबाबा टेकडीकडे जाणाऱ्या रस्त्याचे बांधकाम करणे	१००.००	१०.००
	एकूण	५००.००	५०.००
१७) गोंदिया	चोरखमारा पर्यटन स्थळ येथे सौदर्योकरण करणे, पथदिवे लावणे, पाण्याची व्यवस्था करणे, ता. तिरोडा, जि. गोंदिया	२००.००	२०.००
<i>गोंदिया</i>	एकूण नागपूर विभाग (१ ते १७)	४५९१.७७	४५९१.९७

०२. वरील नमूद कामांसाठी संबंधित जिल्हाधिकारी यांनी सादर केलेल्या प्रस्तावानुसार कायांच्यांना यंत्रणा नियुक्त करण्यात येत आहे. त्यानुसार खालील अटी व शर्तीचे अनुपालन व्हावे.

०३. अटी व शर्ती :-

- १) उपरोक्त कामे दर्जेदार स्वरूपाची क्लावीत, याकरीता स्थापत्य विशारदांची (Theme Based Architect) नेमणूक करून प्रत्यक्ष कामे नामांकित कंत्राटदारांच्या माध्यमातून करण्यात यावीत व त्या कामांचे योग्य संनियंत्रण आणि गुणनियंत्रण करण्यात यावे.
- २) वितरीत केलेल्या निधीतून खर्च करताना वित्तीय नियमांचे आणि विविध नियमांतर्गत नेमून दिलेल्या कार्यपद्धतीचे पालन करण्यात यावे.
- ३) प्रशासकीय मान्यता मिळालेल्या कामांच्या निविदा प्रक्रिया तात्काळ राबवून कामांचे कार्यारंभ आदेश देण्याबाबतची कार्यवाही तात्काळ करण्यात यावी. तसेच सदर कामे तीन वर्षांच्या कालावधीत पूर्ण करणे बंधनकारक राहील.
- ४) कोणत्याही परिस्थितीत मंजूर अनुदानापेक्षा जास्त खर्च होणार नाही याची दक्षता घेण्यात यावी. मंजूर अनुदानापेक्षा जादा खर्च झाल्यास त्याची जबाबदारी संबंधित जिल्हाधिकारी यांची राहील व जादा खर्च प्रित्यर्थ जादा अनुदान उपलब्ध करून दिले जाणार नाही.
- ५) मंजूर तरतुदीतून करावयाचा खर्च वित्त विभागाच्या प्रचलित आदेशानुसार करण्यात यावा व मंजूर कामे तात्काळ पूर्ण करावीत.
- ६) पर्यटन विभागाने उपलब्ध करून दिलेल्या निधीतून केलेल्या कामाच्या ठिकाणी सदर कामे पर्यटन विभागाने प्रादेशिक पर्यटन विकास योजने अंतर्गत उपलब्ध करून दिलेल्या निधीमधून कली असल्याबाबतचे फलक लावण्यात यावेत.

- ७) ज्या संदर्भात निधी उपलब्ध करून देण्यात येत आहे त्या प्रत्येक योजनेच्या संदर्भात वित्तीय अधिकाराच्या प्रत्यावर्तनानुसार सक्षम प्रशासकीय व वित्तीय मान्यता घेणे आवश्यक आहे.

८) अशा प्रत्येक योजनेबाबत करावयाच्या बांधकामासंदर्भात अथवा खरेदीबाबत किंवा सेवा पुरवठा कराराबाबत वित्तीय नियमांप्रमाणे आवश्यक ती कार्यपद्धती पाळणे आवश्यक आहे. या संदर्भात शासन परिपत्रक, वित्त विभाग, क्रमांक-संकीर्ण-१००२/प्र.क्र.१५/कोषा-प्र ५, दि. ६ फेब्रुवारी, २००२ च्या सूचनांचे काटेकोरपणे पालन होईल याची खबरदारी संबंधित अंमलबजावणी यंत्रणेने घ्यावी. तसेच शासन निर्णय वित्त विभाग क्र.बीजीटी-१०.००/प्र.क्र.५६/२०००/वित्तीय सुधारणा, दिनांक १०.९.२००१ मधील उपाययोजनांची अंमलबजावणी तंतोतंतपणे करण्यात यावी.

९) तांत्रिक मान्यता विहित स्तरावर घेण्यात यावी.

१०) रस्त्यांच्या प्रस्तावित कामांच्या प्रकरणांमध्ये सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या नियमावलीचे पालन करणे बंधनकारक राहील.

११) योजनेतर स्वरूपाच्या कामासाठी (देखभाल/दुरुस्ती इ.) सदरची तरतूद उपयोगात आणली जाणार नाही याची दक्षता घ्यावी.

१२) सदर कामांपैकी जी कामे तीर्थक्षेत्रांच्या विकासासाठी प्रस्तावित करून देवस्थान/संस्थेच्या जागेवर करण्यात येणार आहेत अशा कामांसंदर्भात सदर देवस्थान/संस्थेकडून ना-हरकत प्रमाणपत्र प्राप्त करून घेणे बंधनकारक राहील. तसेच अशा कामाच्या पूर्णत्वानंतर त्या संदर्भातील देखभाल/दुरुस्ती, संबंधित संस्थेने करण्यासंदर्भात संचालक, पर्यटन संचालनालय व संबंधित जिल्हाधिका-यांनी संबंधित देवस्थान / संस्थेबरोबर करारनामा करणे बंधनकारक राहील. अशा प्रकारच्या देखभाल दुरुस्तीकरीता शासनाकडून यापुढे कोणत्याही प्रकारचा निधी उपलब्ध करून दिला जाणार नाही, याची नोंद घेण्यात यावी व तशी अट करारात अंतर्भूत करण्यात यावी. तसेच या कामामुळे निर्माण होणाऱ्या सर्व सुविधा तसेच पर्यटन स्थळ सर्व नागरीकांसाठी खुले राहील, अशी अट करारात समाविष्ट करण्यात यावी.

१३) सदर निधीतून करावयाच्या कामांची भौतिक प्रगती तसेच निधीतून होणा-या खर्चाची मासिक विवरणपत्रे दर महिन्याच्या १० तारखेपर्यंत पर्यटन संचालनालयास न चुकता सादर करावीत. तसेच काम पूर्ण झाल्यानंतर पूर्णत्वाचा दाखला आणि निधीबाबतचे उपयोगिता प्रमाणपत्र न चुकता पर्यटन संचालनालयामार्फत शासनास सादर करण्यात यावे.

१४) संबंधित जिल्हाधिकारी यांनी काम कोणत्याही अन्य योजनेतून / निधीतून पुर्ण करण्यात आले नाही याची खात्री करूनच निधीचे वितरण करावे. मंजूर असलेले काम कोणत्याही अन्य योजनेतून / निधीतून पुर्ण करण्यात आले असल्यास संबंधित कामास वितरित केलेला निधी शासनास परत करण्यात यावा व झालेल्या अनियमिततेबद्दल संबंधितांवर उचित कारवाई करण्यात यावी.

१५) उर्वरित निधीची मागणी करताना उपयोगिता प्रमाणपत्र व कामाची गुणनियंत्रण यंत्रणेद्वारे प्रत्यक्ष तपासणी करून कामाच्या गुणवत्तेबाबत व कामाच्या सद्यस्थितीबाबतचा प्रमाणित अहवाल (छायाचित्रांसह) शासनास सादर करण्यात यावा.

१६) सदर काम पूर्ण झाल्यानंतर सदर कामाच्या देखभालाची तसेच इतर अनुबंधिक कामांची जबाबदारी कार्यान्वयीन यंत्रणा व संबंधित संस्था यांची राहील.

१७) काम पूर्ण झाल्यानंतर सदर पर्यटक सुविधा तात्काळ उपयोगात आणण्याच्या दृष्टीने काम सुरु असतानाच पर्व नियोजन करावे.

०४. उपरोक्त तकन्यातील कामांवर होणारा खर्च मुख्यलेखाशीर्ष "मागणी क्रमांक झेडडी-४, ३४५२-पर्यटन, पर्यटनासाठी पायाभूत सूविधा, १०१ पर्यटन केंद्रे (०२) पंचवार्षिक योजनानंतर्गत

योजना - राज्य योजनांतर्गत योजना, (०२) (१८) पर्यटन विकासासाठी विविध ठिकाणांसाठी मूलभूत सुविधांकरीता अनुदाने (३४५२ १९५८) ३१ सहायक अनुदाने" या लेखाशिर्षाखालील सन २०२४-२५ या वित्तीय वर्षासाठी मंजुर तरतुदीमधून भागविण्यात यावा.

०५. या प्रकरणी मंजुर करण्यात आलेल्या (प्रादेशिक पर्यटन विकास योजनेतर्गत) सहायक अनुदानाची रक्कम आहरण करून संबंधितांना वितरीत करण्याकरीता संबंधित सहायक जिल्हा नियोजन अधिकारी/जिल्हा नियोजन अधिकारी यांना 'आहरण व संवितरण अधिकारी' व संबंधित जिल्हाधिकारी यांना 'नियंत्रण अधिकारी' घोषित करण्यात येत आहे. सदर शासन निर्णयानुसार मंजुर करण्यात आलेल्या अनुदानाची रक्कम त्यांनी संबंधित जिल्हा कोषागार कार्यालय येथे देयके सादर करून संबंधितांना वितरीत करावी. सदर कार्यवाहीबाबतचा अनुपालन अहवाल पर्यटन संचालनालयामार्फत शासनास एक महिन्यात सादर करण्यात यावा.

०६. सदर खर्च वित्त विभागाच्या शासन निर्णय क्र. विअप्र-२०१३/ विनिमय, दि. १७.०४.२०१५, वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिका १९७८ भाग पहिला, उपविभाग-३ अ.क्र.४ परिच्छेद क्र.२७ (२) (अ) अन्वये प्रशासकीय विभागास प्राप्त अधिकारानुसार मंजुर करण्यात येत आहे.

०७. प्रमाणित करण्यात येते की, वित्त विभाग, शासन परिपत्रक क्र.अर्थसं-२०२४/प्र.क्र.८०/अर्थ-३, दि. २५/०७/२०२४ अन्वये देण्यात आलेल्या सुचनेनुसार व अधिकाराच्या मर्यादेत सदर शासन परिपत्रकासोबतच्या परिशिष्टामधील तपासणीसूची बाबीची व अटीची पुरता करण्यात आली आहे. त्यानुसार सदर शासन निर्णय वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.८२४/२०२४/व्यय-१५, दि.१८/१२/२०२४ रोजीच्या मान्यतेनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

८८८८८८
(संतोष जया विठ्ठल रोकडे)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रति,

१. महालेखापाल, महाराष्ट्र - १, (लेखा परीक्षा/लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई
२. महालेखापाल, महाराष्ट्र - २, (लेखा परीक्षा/लेखा व अनुज्ञेयता), नागपूर
३. महालेखापाल, (स्थानिक निकाय लेखापरीक्षा व लेखा), मुंबई.
४. संचालक, पर्यटन संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
५. सर्व संबंधित जिल्हाधिकारी.
६. सर्व संबंधित जिल्हा नियोजन अधिकारी.
७. सर्व संबंधित जिल्हा कोषागार अधिकारी.
८. नियोजन विभाग (कार्यासन-१४११/१४४४), मंत्रालय, मुंबई.
९. वित्त विभाग (का.व्यय-१५/ अर्थसंकल्प) मंत्रालय, मुंबई.
१०. अवर सचिव (अर्थसंकल्प शाखा), पर्यटन व सांस्कृतिक विभाग, मंत्रालय, मुंबई (यांना आदेशात नमूद करण्यात आलेल्या संबंधित नियंत्रक अधिकारी, जिल्हाधिकारी कार्यालय यांच्याकडे निधी वितरीत करण्याच्या विनंतीसह)
११. निवड नस्ती, कार्यासन-पर्यटन-१.
